

IMPLEMENTACE PROGRAMU ZDRAVÍ 21

IMPLEMENTATION OF THE HEALTH 21 PROGRAMME

JARMILA RÁŽOVÁ

Ministerstvo zdravotnictví, Praha

SOUHRN

Cílem sdělení je přiblížit realizaci Programu ZDRAVÍ 21 v ČR v období 2003–2007.

Klíčová slova: veřejné zdraví, podpora zdraví, ZDRAVÍ 21, realizace

SUMMARY

The main objective of the article is a brief introduction to the implementation of the HEALTH 21 Programme in the CR during 2003–2007.

Key words: public health, health promotion, HEALTH 21 Programme, implementation

Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století (dále jen Program ZDRAVÍ 21) schválila vláda ČR dne 30. října 2002 svým usnesením č. 1046. Program je národní variantou programu Světové zdravotnické organizace „Zdraví pro všechny v 21. století“.

Hlavní záměrem programu je prostřednictvím naplňování 21 cílů vytvořit fungující model péče o zdraví a podpory zdraví celé společnosti. Na jeho přípravě a následné realizaci se podílejí všechny rezorty. Ministerstvo zdravotnictví má za úkol připravit a podat vládě ČR jednou ročně zprávu o naplňování aktivit jednotlivých cílů Programu ZDRAVÍ 21 na mezikrajovské úrovni za předchozí kalendářní rok. Třetí zpráva o naplňování Programu ZDRAVÍ 21 za rok 2005 je k dispozici na www.mzcr.cz/index.php?kategorie=211. V pořadí již čtvrtá mezikrajovská zpráva za rok 2006 bude po ukončení mezikrajovského připomínkového řízení předložena vládě ČR v termínu do 30. 9. 2007.

Program ZDRAVÍ 21 vychází a současně prosazuje princip uplatňování a prosazování zdraví ve všech politikách – mnoho vládních politik má potenciální dopad na zdraví, promyšlené a související akce jsou třeba v různých sektorech, je třeba vytvářet úzké vazby na všech úrovních společnosti.

Za období let 2003–2007 jsou principy, některé cíle a aktivity Programu ZDRAVÍ 21 součástí strategických rozvojových dokumentů 5 krajů, a to Jihomoravského, Královéhradeckého, Moravskoslezského, Pardubického a Středočeského.

Podpora zdraví je součástí zdravotní koncepce či zdravotní politiky 6 krajů, Moravskoslezského, Libereckého, Olomouckého, Pardubického, Středočeského a Ústeckého.

Jiné dokumenty: V Moravskoslezském kraji je podpora zdraví součástí strategického materiálu Regionálního operačního programu na období 2007–2013 Prioritní osy 2 – Podpora prosperity regionu – Zdravotnictví.

Příkladem možné cesty k propojení zdraví populace se sociálním a ekonomickým rozvojem regionů je projekt realizovaný ve třech krajích (Jihočeský, Jihomoravský, Liberecký) v rámci dvouleté smlouvy o spolupráci mezi Ministerstvem zdravotnictví České republiky a Světovou zdravotnickou organizací v letech 2004–2005 a 2006–2007 „Investice pro zdraví v regionech ČR“.

Příkladem činnosti rezortů, které přispívají k naplňování Programu ZDRAVÍ 21, je příprava Národního akčního plánu prevence dětských úrazů na léta 2007–2017, kterou zajišťovala mezirezortní pracovní skupina. V ní byla zastoupena ministerstva dopravy, školství, mládeže a tělovýchovy, práce a sociálních věcí, zdravotnictví. Ministerstvo dopravy realizovalo kampaně zaměřené na bezpečnost silničního provozu – prevence dopravních úrazů.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy prohlubuje informace o zdraví prostřednictvím oboru „Výchova ke zdraví“, který je součástí zaváděných Rámcových vzdělávacích programů základních a mateřských škol. Zajišťuje též programy prevence rizikového chování dětí. Výchova ke zdraví je dále součástí vzdělávání pedagogů – pregraduálního i postgraduálního.

Ministerstvo zdravotnictví spolu s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy přispívá k rozvoji sítě „Škol podporujících zdraví“, spolu s ministerstvem práce a sociálních věcí k šíření programu „Podnik podporující zdraví“ a ve spolupráci s Národní sítí zdravých měst ČR k rozvoji sítě „Zdravých měst“. Aktivity těchto sítí přispívají k zajištění vyšší příležitosti žít ve zdravých sociálních a ekonomických podmínkách ve škole, na pracovišti a v místním společenství.

Ministerstvo průmyslu a obchodu v rámci legislativní činnosti se zaměřilo na regulaci reklamy, která propaguje rizikový životní styl mládeže (prostřednictvím Krajských živnostenských úřadů).

Ministerstvo zdravotnictví podporuje prostřednictvím dotačního programu projekty podpory zdraví, které jsou zaměřeny na zvyšování individuální zodpovědnosti za vlastní zdraví cílových skupin populace, na vytváření podmínek pro umožnění zdravé volby v cílových skupinách populace a na změnu postojů, názorů a chování cílových skupin ke zdravému způsobu života.

MUDr. Jarmila Rážová, Ph.D.

Ministerstvo zdravotnictví

Palackého 4

128 01 Praha 2

E-mail: jarmila.razova@centrum.cz